

Sławomir Kordaczuk

Próby niemieckiej broni
V-1 i V-2
na Podlasiu
wiosną 1944 roku

Zdjęcia:
Sławomir Kordaczuk

Opracowanie mapy:
Sławomir Kordaczuk, Wojciech Florczykewicz (grafika)

Na prawach rękopisu:
Sławomir Kordaczuk

Na okładce:
Pomnik "Armia Krajowa w Operacji V -2" w Sarnakach

Wydawnictwo wersji
elektronicznej

United Kingdom 2016
eBook-PDF

ISBN: 978-1-911283-05-8

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
Bomba latająca V-1	5
Rakiety balistyczne V-2	6
Próby	7
Czy to na pewno to?	9
Mapa wybuchów	10
WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE	10
GOŁOWIERZCHY	10
ŁUKÓW	11
WOJEWÓDZTWO MAZOWIECKIE.....	11
CHLEBCZYN.....	11
DRAŻNIEW.....	12
FALATYCZE.....	13
FRANOPOL.....	13
GRZYBÓW.....	13
JADWISIN	13
KISIELEW	13
KLIMCZYCE.....	14
KORCZEW	14
KÓZKI	15
LIPNO	16
MEŻENIN	16
MICHAŁÓW	16
PATKÓW.....	16
PLISZKI.....	17
PODRACZYNIE.....	17
PRZYGODY	17
REPKI	17
SARNAKI	18
STANY DUŻE.....	18
STOK LACKI	19
TOKARY	19
WASILEW	19
WOJEWÓDZTWO PODLASKIE	19
BRAŃSK.....	19
BRZEŹNICA	20

KOCZERY	20
KRUPICE.....	21
OGRODNIKI	22
SŁOCHY ANNOPOLSKIE.....	23
SYTKI.....	24
WÓLKA NADBUŻNA (WÓLKA n/BUGIEM).....	24
WÓLKA ZAMKOWA.....	25
ZAJĘCZNIKI.....	25
ZAKOŃCZENIE.....	26
I N F O R M A T O R Z Y	29

WSTĘP¹

We współczesnej najnowocześniejszej technice wojennej możemy znaleźć echa dokonań naukowców zakończonej kilkadziesiąt lat temu II wojny światowej, zwłaszcza konstruktorów niemieckich. Obok tak fantastycznych opracowań lotniczych, jak m. in. Focke-Wulf Triebflugel, Heinkel Wespe czy napędzany węglem Lippisch LP 13a, były konstrukcje bardzo przypominające obrazy z telewizji, w doniesieniach o obecnie trwających konfliktach zbrojnych. Za szczyt zaawansowania technologii lotniczej uważa się amerykański bombowiec B-2 Stealth, żywo przypominający „latające skrzydło” braci Horten. Zanim fabrykę przejęli Amerykanie, ich odrzutowy myśliwiec Go 229 zdążył sprawdzić się w locie.

Niemcy byli także prekursorami w budowie samolotów transportowych, wśród których największym ich dziełem był Messerschmitt Me 321/3 „Gigant” z przestrzenią ładunkową porównywalną za współczesnym Lockheedem Herkules².

Lecz w czasie wojny scenariusz miał wyglądać nieco inaczej. Władcy III Rzeszy nie zamierzali Ameryce przekazać swych dokonań w celu ich dalszego rozwijania. Były plany i możliwości sięgnięcia po Amerykę. Nie doczekał seryjnej produkcji Messerschmitt Me 261 V3 o maksymalnym zasięgu 11 028 km³. Jednak udało się to Junkersowi. Dwa samoloty Ju 390 B-1 doleciały latem 1943 r. do USA i wróciły do Europy bez międzylądowania oraz tankowania po drodze⁴. Wtedy nikt także nie przypuszczał, że konstruktor raket Wernher von Braun, od zakończenia wojny do końca swego życia będzie w USA realizował ze swym kilkusetosobowym ze spółem naukowców marzenie sięgnięcia gwiazd i dostąpi najwyższych za szczytów w państwie, które wcześniej było z III Rzeszą w stanie wojny⁵.

Planowano także bombardowanie Stanów Zjednoczonych za pomocą dwustopniowej rakiety A9/A10, będącej rozwinięciem konstrukcji rakiety balistycznej A-4 (V-2) - jednego z dwóch tematów niniejszej pracy. Jej planowany zasięg wynosiłby 5500km⁶, wystarczający aby przelecieć Atlantyck.

U schyłku wojny część opracowywanych broni została zaliczona w III Rzeszy do tzw. broni odwetowych (Vergeltungswaffen) i otrzymała kolejne numery V-1, V-2, V-3 itd⁷. Ślady ich prób znajdujemy w Polsce, jak np. „stonoga” - wielokomorowe działo o oznaczeniu V-3 zbudowane koło Międzyzdrojów⁸. Jednak najśłynniejsze z nich, to testowane na ziemiach polskich (przed użyciem na polu walki) dwie pierwsze numerowane konstrukcje.

Bomba latająca V-1

Był to bezpilotowy samolot-pocisk, projektowany głównie przez Gerharda Fieselera i produkowany w zakładach, których był dyrektorem. Oznaczono go symbolem Fi 103 lub FZG 76 (Fernzielgerat - dalekosiężny aparat kierowany)⁹. Przenosił ładunek wybuchowy o masie do 1000 kg. Jego napęd stanowił silnik pulsacyjny napędzany benzyną i powietrzem atmosferycznym. Osiągał prędkość porównywalną z możliwościami ówczesnych angielskich

¹ Tekst przygotowany w ramach stypendium przyznanego przez Zarząd Miasta Siedlce na drugie półrocze roku 2001 obejmuje także wyniki badań terenowych prowadzonych przez autora od 1995 r

² G. Hyland, A. Gill, Ostatnia szansa Luftwaffe, Warszawa 2000, ryc. 18, 19, 20, s. 10, 81.

³ Tamże, s. 94-96, 182.

⁴ Z. Jankiewicz, J. Malejko, Encyklopedia lotnictwa wojskowego: Samoloty i śmigłowce wojskowe, Warszawa 1994, wyd. 1, t. 10, s. 82.

⁵ D. Piszkiwicz, Przez zbrodnie do gwiazd, Warszawa 2000, s. 237 -239, 243 - 244.

⁶ J. Engelmann, V2 Dawn of the rocket age, West Chester, Pensylwania 1990, s. 44 - 46.

⁷ I. Witkowski, Tajne bronie Hitlera V-1, V-2, V-3, V-4, Warszawa 1997.

⁸ P. Laskowski, Niemieckie tajne bronie na wyspach Wolin i Uznam, Świnoujście 1999.

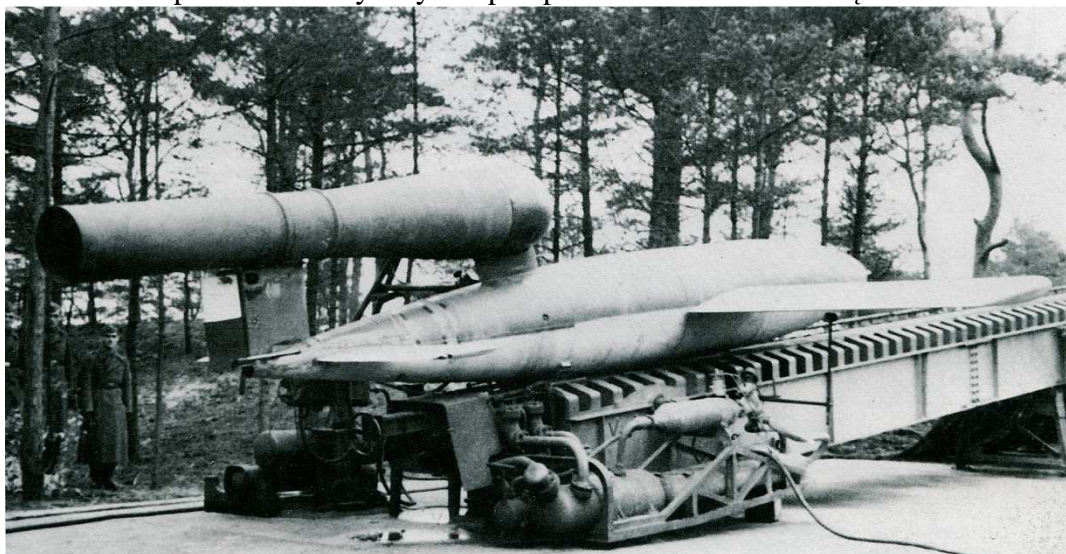
⁹ W. Bączkowski, Tajne bronie III Rzeszy, Warszawa 1995, s. 13.

samolotów¹⁰. Polacy służący w RAF odnieśli szereg zwycięstw zestrzeliwując bomby, zanim dotarły do celu, jakim był Londyn¹¹.

Pierwszych V-1 w ataku na stolicę Wielkiej Brytanii użyto 12 czerwca 1944 r.¹². Prowadzono także próby z pilotowanymi wersjami broni o nazwie Reichenberg. Wśród oblatywaczy tego modelu była słynna pilotka Hanna Reitsch - pomysłodawczyni eskadry samobójców, mających do dyspozycji różne wersje Reichenberga¹³.

Rakiety balistyczne V-2

To czwarta z kolei konstrukcja z serii Aggregat (A-4), będąca dziełem Wernhera von Brauna i jego zespołu. Niosła ładunek o masie zbliżonej do V-1. Silnik rakietowy pracował około 60 sekund, spalając z własnych zbiorników czynniki pędne, jakimi były tlen i alkohol. W tym czasie nadawał broni prędkość 1590 km/s, pozwalającą pokonać około 300 km w czasie ok. 5 minut po torze balistycznym o pułapie 80-90 km nad ziemią¹⁴.

Bomba latająca V-1 (Fi 103 A1)

źródło: D. Hölsken, *V-Missiles of the third Reich the V-1 and V-2*, Hong Kong 1994, First Edition, s. 127.

masa startowa	2152 kg
masa głowicy	830 kg
długość	8,35 m
zasięg	240 km
długość silnika	3,66 m
średnica kadłuba	0,84 m
prędkość	645 km/h

¹⁰ B. Arct, *niebo w ogniu*, Warszawa 1989, wyd. V, s. 176, 180.

¹¹ Tamże, s. 184; B. Johnson, *Sekrety drugiej wojny światowej: Wojna mózgów: Tajne badania naukowe i ich zastosowanie w czasie drugiej wojny światowej*, Poznań 1997, wyd. 1, s. 206; Informacja Leona Józefowskiego (dalej podaję spis wszystkich informatorów i przeprowadzonych wywiadów z ich pełną bibliografią); szerzej na ten temat w: B. Arct, *Polacy w walce z bronią V*, Warszawa 1972.

¹² M. Wojewódzki, *Akcja V-1, V-2*, Warszawa 1970, s. 283; termin dobie późniejszy 13/14 czerwca 1944 r. podaje: B. Wołoszański, *Straceńcy*, Warszawa 1998, s. 224.

¹³ D. Piszkiwicz, *Podniebne loty Hanny Reitsch: Biografia najśłynniejszej pilotki Luftwaffe*, Warszawa 2000, s. 91 - 101; W. Bączkowski, op. cit., s. 18 - 20.

¹⁴ T. Burakowski, A. Sala, *Rakiety i pociski kierowane, cz. I, Zastosowania*, Warszawa 1960, s. 223.